Quelle: http://manuscripta.at/?ID=25872
Copyright: Admont, Benediktinerstift

NNO AB URBE CONDITA SEXCENTESIMO NONAGESIMO TERTIO. Gaius iulius cesar. q postea mutauit cū lucio bibulo consul est factus. Decta est gallia cisalpina et cisalpina et illiricū cū legionib denus mutauit nium datis. Galliam comata. postea senat adiecit. Hanc hystoriam fuerunt tūc luis plenissime explicuit. eū nos ēpectantes portunitas decerpsimus. Helbetiorum annos fortissimos galloru omnium gentis ea uel maxima causa. quod ppetuo pene cū germanis bello altercabant. ab quibus rheno tantū flumine diuidunt. ut getorix quidam princeps gentis spe totas muadendi galliae in arma accendebat. Quo cētu optimates correptu et admortē coacto. cohibere tū animatas semel unpdam plebes nequeunt. Qui cōiuratione facta ad ire dicta. exulib uicis et domib suis neqd desiderium et spes reuertendi forte. profecti sunt. Quos cū adrhodanū fluuiū cesar habuisset. obuios. magno discriminiq; bello hisuerit. victos addeditionē coegit. Hoc fuit cū primū pūsa ē. omis multitudo helbetiorum tulingorum latobiorum rauracorum et boiorum uicisq; seruis. ad centū quinquaginta. vii. milia. Ex his. xl. et vii. milia in bello ceciderunt. cētā uinciat pas remissa sunt. Postea cesar contra ariobistum regem germanorum pugnans. exercituē in uehentemq; secum metribile germanorum copias. qb nup omnis galliae ppiis se subegisse iactabat. apud sequanos fugere compulit. Cum duo exercitus cesaris germanorum multitudine et uiuere pirū pugnā detectasset. ariobistus in germania arripta naucula rheni fluuiū insuetus aufugit. uxores ei duae tum danq; filie capte sunt. fuerunt autē in exercitu ariobisti arudes marcomanni triboci. vianguones. nemetes. edures. cudeses et suei. Pugna maxime grauis ex phalange germanorum fuit. quā coacto i unū agmine seu tisq; sup capita conterti ad irrumpendā romanorum aciē tuta undiq; pstruxerant. Si pā romanorum aliq multū agilitate audacia q; i signes supra obductam saliere. testudine scutisq; uelut squamis singularum reuulsis de sup mudo deprehensos detectos humero pfoderunt. terrtu hostes nouo mortis piculo terribilem dissoluere ēpagem. Exinde infugam usi. p quinquaginta m. passuum insaciabiliter cesi sunt. Neq; comici numerus germanorum potuit. vt quantū pugne affuerit. vel

ostendere 11. quantus fuerit occisorum. bulgarum gens. q tertia pars galliarū ē adusus cesarem erat. q distributum copia hec fuit. Bellovaq; q cētis milibus et uiuere pstare uiderentur. hausere lectissima. Ex. milia uiroru armatorum. suessiones ex xii oppidis quinquaginta m. nerui q adeo ferocitas pdicabatur. ut nullum mercatores ad se accedere sinerent. uina cētaq; uenalia deferri. qb inducta iocunditas corporē uirtus afferre. habuere simulter quinquaginta milia. atbates et ambiani. x. milia. morini xl. v. milia. uelocasses et ueromandi. x. m. atuatici. x. et vii. milia. edures et eburones atq; cerosi cenomanni. q uno noīe germani uocantur. xl milia. Ita omis simul fusse referuntur. cc. lxx. u. m. armatorum lectissima. his q repente eisdem erumpentib exercitus cesaris p ebatus atq; mfugam actis. plimis suorum amissis. tamen hortatu cesaris restitit. uicboresq; aggressis usq; ad internecione pene deleuit. Ita cesar magnis magallia rebus gestis. cum i italiā pficisci decreuisset. galbam cū legione xii. ad uiragres edunosq; misit. Qui cū hyemandi causa unum uiragrum cui nomen erat octodorus esset diuisset. medium q oppidi q torrente distinguebatur. accolis occupasset. quidam die eosdem decessisse partē pnoctem ac paruo insedisse colli uident. Cupe illi paucitate uix medie legionis despectu habentes ultra nulla cessuram negocio victoria arbitrabantur. finitimosq; suo i hanc cedis et pdē societate uocauerant. Ita galba tam pseuis et quib piculis circumseptus ac trepido atq; uariarum cōsiliationes certu cōsilij incerto. repellente e galli desiderium omis effusi. castra inpfecta circundant. raros pullui pugnatores saxis telisq; ignorant. Cūq; ia castra irrumpere. parubi primularis et bulusenu tibuni cōsilio cunctis romanis vortis arripuisset. iacutosq; subito agalli hostes pmū pturbauerūt. deinde i fugā uersos miserabili strage fuderunt. Nam amplius q xxx milia barbarorum tunc cesa. retrinuit.

Iulius cesar cū iam paucas 111.
uniuersas galliae gentes pacare. ad nouū et maximū bellū ectus est. Namq; cū publio crassus adolescens cū legione vii. occatenus ap caudicanos hyemare. dedūtici cētiq; cōfines repente iarma ciuitate. legato romanorum uincuntur eoq; ita demū se reddituros si obsides suo recipiant romanis iidem. Socios s. ad id bellum ossismos. lexouios. namnetes. ambibaritos. morinos. diablintes et menapos assciscunt. auxilia q. abtrannia arcescunt. Cesar pessim de bellione dedituraq gentiū certum factus. quinus intelligere quinta iecundi belli difficultas eet. in rem tamen neqcu. ii neglegenda ratus e. ne cētu exemplo huiusmodi audendi licentia laxarentur. Itaq; terrestre plio pcaq hostes frustra aggressis. quippe cū hostes punctuosa oceano estuaria atq; i accessos recessus nouis tanti finib munirent. naues longas edificari i lugi fluuio iubet. p qs i oceanū navigarentur. Ne mox in hostib; uisse sunt. continuo ce. xl. naues parare. atq; omū agile aptiorq; istructissime